

ΟΙΚΟΤΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΤΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1948

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Ἐπειδὴ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀξιοπρέπειας, ποὺ εἶναι
σύμφυτη σὲ ὅλα τὰ μέλη τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογένειας, καθὼς
καὶ τῶν ἰσῶν καὶ ἀναπαλλοτρίωτων δικαιομάτων τοὺς
ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιό τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ
τῆς εἰρήνης στὸν κόσμο.

Ἐπειδὴ ἡ παραγνώρισις καὶ ἡ περιφρόνησις τῶν
δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὀδηγήσαν σὲ πράξεις
βαρβαρότητας, ποὺ ἐξεγείρουσιν τὴν ἀνθρωπίνην
συνείδησιν, καὶ ἡ προοπτικὴ ἐνὸς κόσμου ὅπου οἱ
ἄνθρωποι θὰ εἶναι ἐλεύθεροὶ νὰ μιλοῦν καὶ νὰ
πιστεύουν, λυτρωμένοι ἀπὸ τὸν τρόμο καὶ τὴν
ἀθλιότητα, ἔχει διακηρυχθεῖ ὡς ἡ πιὸ ὑψηλὴ ἐπιδίωξις τοῦ
ἀνθρώπου.

Ἐπειδὴ ἔχει οὐσιαστικὴ σημασία νὰ προστατεύονταὶ τὰ
ἄνθρωπινὰ δικαιώματα ἀπὸ ἐνα καθεστῶς δικαίου, ὥστε ὁ
ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀναγκάζεται νὰ προσφεύγῃ, ὡς ἔσχατο
καταφύγιον, στὴν ἐξέγερσιν κατὰ τῆς τυραννίας καὶ τῆς
καταπίεσης.

Ἐπειδὴ ἔχει οὐσιαστικὴ σημασία νὰ ἐνθαρρύνεται ἡ
ἀνάπτυξις φιλικῶν σχέσεων ἀνάμεσα στὰ ἔθνη.

Ἐπειδὴ, μὲ τὸν καταστατικὸ Χάρτη, οἱ λαοὶ τῶν Ἡνωμένων
Ἐθνῶν διακήρυξαν καὶ πάλι τὴν πίστην τοὺς στὰ
θεμελιακὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, στήν
ἀξιοπρέπεια καὶ τὴν ἀξία τῆς ἀνθρωπίνης
προσωπικότητος, στὴν ἰσότητα δικαιομάτων ἀνδρῶν καὶ
γυναικῶν, καὶ διακήρυξαν πὼς εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ
συντελέσουσιν στὴν κοινωνικὴ πρόοδο καὶ νὰ
δημιουργήσουσιν καλύτερες συνθήκας ζωῆς στὰ πλαίσια
μῆς εὐρύτερης ἐλευθερίας.

Ἐπειδὴ τὰ κράτη μέλη ἀνέλαβαν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ
ἐξασφαλίσουσιν, σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ὄργανισμὸ τῶν
Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὸν ἀποτελεσματικὸν σεβασμὸν τῶν
δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιακῶν
ἐλευθεριῶν σὲ ὅλο τὸν κόσμον.

Ἐπειδὴ ἡ ταυτότητα ἀντιλήψεων ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα
καὶ τὶς ἐλευθερίες αὐτὲς ἔχει ἐξαιρετικὴν σημασίαν γιὰ νὰ
ἐκπληρωθῇ πέρα ὡς πέρα αὐτὴ ἡ ὑποχρέωσις,

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΤΣΗ

Διακηρύσσει ὅτι ἡ παρούσα Οἰκουμένηκὴ Διακήρυξις
τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου ἀποτελεῖ τὸ κοινὸν

ἰδανικὸς τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ κατατείνουεν ὅλοι οἱ λαοὶ
καὶ ὅλα τὰ ἔθνη, ἔτσι ὥστε καθε ἄτομο καὶ καθε ὄργανον
τῆς κοινωνίας, μετὴν Διακήρυξη αὐτῇ διαρκῶς στὴν
σκέψη, νὰ καταβάλλει, μετὴν διδασκαλία καὶ τὴν
παίδεια, καθε προσπάθεια γιὰ νὰ ἀναπτύχθῃ ὁ σεβασμὸς
τῶν δικαιομάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν αὐτῶν, καὶ νὰ
ἐξασφαλιστεῖ προοδευτικὰ, μεῖσωτερικὰ καὶ διεθνῇ
μέσῃ, ἡ παγκόσμια καὶ ἀποτελεσματικὴ ἐφαρμογὴ τοῦς,
τόσο ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς τῶν ἰδίων τῶν κρατῶν μελῶν ὅσο
καὶ ἀνάμεσα στοὺς πληθυσμοὺς χωρῶν ποὺ βρίσκονται
στὴν δικαιοδοσίᾳ τοῦς.

ΑΡΘΡΟ 1

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννιοῦνται ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι στὴν
ἀξιοπρέπεια καὶ τὰ δικαιώματα. Εἶναι προικισμένοι
μὲ λογικὴ καὶ συνείδηση, καὶ ὀφείλουεν νὰ
συμπεριφέρονται μεταξύ τοῦς μεπνεῦμα ἀδελφότητος.

ΑΡΘΡΟ 2

Καθε ἄνθρωπος δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεῖται ὅλα τὰ
δικαιώματα καὶ ὅλες τὶς ἐλευθερίες ποὺ προκηρύσσει ἡ
παρούσα Διακήρυξη, χωρὶς καμία ἀπολύτως διάκριση,
εἰδικότερα ὡς πρὸς τὴν φυλὴν, τὸ χρῶμα, τὸ φῶλον, τὴν
γλώσσα, τὶς θρησκείες, τὶς πολιτικὰς ἢ ὅποιεσδήποτε
ἄλλες πεποιοθήσεις, τὴν ἐθνικὴν ἢ κοινωνικὴν καταγωγήν,
τὴν περιουσίαν, τὴν γέννηση ἢ ὅποιαδήποτε ἄλλη
κατάσταση.

Δὲν θὰ μπορεῖ ἀκόμα νὰ γίνεταί καμία διάκριση ἐξαιτίας
τοῦ πολιτικοῦ, νομικοῦ ἢ διεθνούς καθεστῶτος τῆς
χώρας ἀπὸ τὴν ὁποία προέρχεται κανεὶς, εἴτε πρόκειται
γιὰ χώρα ἢ ἐδαφικὴν περιοχὴ ἀνεξάρτητη, ὑπὸ κηδεμονίαν ἢ
ὑπερουσία, ἢ ποὺ βρίσκεται ὑπὸ ὁποῖονδήποτε ἄλλον
περιορισμὸ κυριαρχίας.

ΑΡΘΡΟ 3

Καθε ἄτομο ἔχει δικαίωμα στὴν ζωὴ, τὴν ἐλευθερίαν καὶ
τὴν προσωπικὴν τοῦ ἀσφάλεια.

ΑΡΘΡΟ 4

Κανεὶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ζεῖ ὑπὸ καθεστὸς δουλείας,
ὀλικῆς ἢ μερικῆς. Ἡ δουλεία καὶ τὸ δουλεμπόριο ὑπὸ
ὅποιαδήποτε μορφὴν ἀπαγορεύονται.

ΑΡΘΡΟ 5

Κανεὶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβάλλεταί σὲ
βασανιστήρια οὔτε σὲ ποινὴν ἢ μεταχείριση σκληρὴν,
ἀπάνθρωπη ἢ ταπεινωτικὴν.

ΑΡΘΡΟ 6

Καθένας, ὅπου καὶ ἂν βρίσκεται, ἔχει δικαίωμα στὴν ἀναγνώριση τῆς νομικῆς τοῦ προσωπικότητας.

ΑΡΘΡΟ 7

Ὅλοι εἶναι ἴσοι ἀπέναντι στὸν νόμο καὶ ἔχουν δικαίωμα σὲ ἴση προστασία τοῦ νόμου, χωρὶς καμία ἀπολύτως διακρίση. Ὅλοι ἔχουν δικαίωμα σὲ ἴση προστασία ἀπὸ κάθε διακρίση ποὺ θὰ παρὰβιάζει τὴν παρούσα Διακήρυξη καὶ ἀπὸ κάθε πρόκληση γιὰ μιὰ τέτοια δυσμενὴ διακρίση.

ΑΡΘΡΟ 8

Καθένας ἔχει δικαίωμα νὰ ἀσκεῖ ἀποτελεσματικὰ ἐν δικαίῳ μέσα στὰ ἀρμόδια ἐθνικὰ δικαστήρια κατὰ τῶν πράξεων ποὺ παρὰβιάζουν τὰ θεμελιὰ καὶ δικαιώματα τὰ ὁποῖα τοῦ ἀναγνωρίζουν τὸ Σύνταγμα καὶ ὁ νόμος.

ΑΡΘΡΟ 9

Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ συλλαμβάνεται, νὰ κρατεῖται ἢ νὰ ἐξορίζεται ἀὐθαίρετα.

ΑΡΘΡΟ 10

Καθένας ἔχει δικαίωμα, μὲ πλήρη ἰσότητα, νὰ ἐκδικάζεται ἡ ὑπόθεσή του δίκαϊα καὶ δημόσια, ἀπὸ δικαστήριο ἀνεξάρτητο καὶ ἀμερόληπτο, ποὺ θὰ ἀποφασίσει εἴτε γιὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὶς ὑποχρεώσεις τοῦ εἴτε, σὲ περίπτωση ποινικῆς διαδικασίας, γιὰ τὸ βάσιμο τῆς κατηγορίας ποὺ στρέφεται ἐναντίον του.

ΑΡΘΡΟ 11

Κάθε κατηγορούμενος γιὰ ποινικὸ ἀδίκημα πρέπει νὰ θεωρεῖται ἀθῶος, ὥσπου διὰ πιστωθεῖ ἡ ἐνοχή του σύμφωνα μὲ τὸν νόμο, σὲ ποινικὴ δίκη, κατὰ τὴν ὁποία θὰ τοῦ ἔχουν ἐξασφαλιστεῖ ὅλες οἱ ἀπαραίτητες γιὰ τὴν ὑπεράσπισή του ἐγγυήσεις.

Κανεὶς δὲν θὰ καταδικάζεται γιὰ πράξεις ἢ παραλείψεις ποῦ, κατὰ τὸν χρόνον ποὺ τελέστηκαν, δὲν συνιστοῦσαν ἄξιόποινον ἀδίκημα κατὰ τὸ ἐσωτερικὸ ἢ τὸ διεθνὲς δίκαιο. Ἐπίσης, δὲν ἐπιβάλλεται ποινὴ βαρύτερη ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ἴσχυε κατὰ τὸν χρόνον ποὺ τελέστηκε ἡ ἄξιόποινη πράξη.

ΑΡΘΡΟ 12

Κανεὶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑποστέι ἀὐθαίρετες ἐπεμβάσεις στὴν ἰδιωτικὴ του ζωὴ, τὴν οἰκογένεια, τὴν κατοικία ἢ τὴν ἀλληλογραφία του, οὔτε προσβολὲς τῆς τιμῆς καὶ τῆς ὑπόληψης του. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸν προστατεύουν οἱ νόμοι ἀπὸ ἐπεμβάσεις καὶ προσβολὲς αὐτοῦ τοῦ εἶδους.

A P Θ P O 13

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κυκλοφορεῖ ἐλεύθερα καὶ νὰ ἐκλέγῃ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του στὸ ἐσωτερικὸ ἐνὸς κράτους.

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαταλείπει ὅποια δὴποτε χώρα, ἀκόμα καὶ τὴν δική του, καὶ νὰ ἐπιστρέφει σὲ αὐτήν.

A P Θ P O 14

Κάθε ἄτομο ποὺ καταδιώκεται ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητᾷ ἄσυλο καὶ νὰ τοῦ παρέχεται ἄσυλο σὲ ἄλλες χώρες.

Τὸ δικαίωμα αὐτὸ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπικαλεστεῖ, σὲ περίπτωση δίωξης γιὰ πρᾶγματικὸ ἀδίκημα τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου ἢ γιὰ ἐνέργειες ἀντίθετες πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς ἀρχές τοῦ ΟΗΕ.

A P Θ P O 15

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα μιᾶς ἰθαγένειας.

Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ στερεθῇ αὐθαίρετα τὴν ἰθαγένειά του οὔτε τὸ δικαίωμα νὰ ἀλλάξῃ ἰθαγένεια.

A P Θ P O 16

Ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ θὰ φθάσουν σὲ ἡλικία γάμου, ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναικα, χωρὶς κανένα περιορισμὸ ἐξαιτίας τῆς φυλῆς, τῆς ἐθνικότητας ἢ τῆς θρησκείας, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παντρεύονται καὶ νὰ ἰδρύνουν οἰκογένεια. Καὶ οἱ δύο ἔχουν ἴσα δικαιώματα ὡς πρὸς τὸν γάμο, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ γάμου καὶ κατὰ τὴν διάλυσή του.

Γάμος δὲν μπορεῖ νὰ συναφθεῖ παρὰ μόνον ἐλεύθερη καὶ πλήρη συναινέσῃ τῶν μελλόνύμφων.

Ἡ οἰκογένεια εἶναι τὸ φυσικὸ καὶ τὸ βασικὸ στοιχεῖο τῆς κοινωνίας καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα προστασίας ἀπὸ τὴν κοινωνία καὶ τὸ κράτος.

A P Θ P O 17

Κάθε ἄτομο, μόνον τοῦ ἢ μὲ ἄλλους μαζί, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας.

Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ στερεθῇ αὐθαίρετα τὴν ἰδιοκτησίαν του.

A P Θ P O 18

Κάθε ἄτομο ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψης, τῆς συνείδησης καὶ τῆς θρησκείας. Στὸ δικαίωμα αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ ἐλευθερία γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τῆς θρησκείας ἢ πεποιθήσεων, ὅπως καὶ ἡ ἐλευθερία νὰ

ἐκδηλώνει κανείς τὴν θρησκεία του ἢ τις θρησκευτικές
τοῦ πεποιθήσεις, μόνος ἢ μαζὶ μεῖ ἄλλους, δημόσια ἢ
ιδιωτικά, μετὴν διδασκαλία, τὴν ἄσκησιν, τὴν λατρεία
καὶ μετὴν τέλεσιν θρησκευτικῶν τελετῶν.

ΑΡΘΡΟ 19

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς γνώμης καὶ τῆς
ἐκφράσεως, ποὺ σημαίνει τὸ δικαίωμα νὰ μὴν ὑφίσταται
δυσμενεῖς συνέπειες γιὰ τὶς γνώμες του, καὶ τὸ δικαίωμα
νὰ ἀναζητεῖ, νὰ παίρνει καὶ νὰ διαδίδει πληροφωρίες καὶ
ιδέες, μετ' ὅποιο δῆποτε μέσο ἐκφράσεως, καὶ ἀπὸ ὅλο τὸν
κόσμο.

ΑΡΘΡΟ 20

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συνέρχεται καὶ νὰ
συνεταίριζεταὶ ἐλεύθερα καὶ γιὰ εἰρηνικοὺς σκοποὺς.

Κανείς δὲν μπορεῖ νὰ ὑποχρεωθεῖ νὰ συμμετέχει σὲ
ὁρισμένον σωματεῖο.

ΑΡΘΡΟ 21

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχει στὴν
διακυβέρνησιν τῆς χώρας του, ἅμεσα ἢ ἔμμεσα, μετ'
ἀντιπροσώπων ἐλεύθερα ἐκλεγμένων.

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνεταὶ δεκτός, ὑπὸ ἴσους
ὁρους, στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες τῆς χώρας του.

Ἡ λαϊκὴ θέλησιν εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἡ
θέλησιν αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκφράζεταὶ μετ' ἱμνίες ἐκλογές, οἱ
ὁποῖες πρέπει νὰ διεξάγονται περιοδικά, μετ' καθολικῇ,
ἴση καὶ μυστικῇ ψηφοφορίᾳ, ἥ μετ' ἀντίστοιχὴν διαδικασία
ποὺ νὰ ἐξασφαλίζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκλογῆς.

ΑΡΘΡΟ 22

Κάθε ἄτομον, ὡς μέλος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἔχει
δικαίωμα κοινωνικῆς προστασίας. Ἡ κοινωνία, μετὴν
ἐθνικῇ πρωτοβουλία καὶ τὴν διεθνῇ συνεργασία,
ἀνάλογα πάντα μετὴν ὀργάνωσιν καὶ τὶς οἰκονομικὰς
δυνατότητες καθ' ἑαυτοὺς, ἔχει χρέος νὰ τοῦ
ἐξασφαλίσῃ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν οἰκονομικῶν,
κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν δικαιωμάτων ποὺ εἶναι
ἀπαράιτητα γιὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἐλεύθερον
ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητάς του.

ΑΡΘΡΟ 23

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ἐπιλέγει
ἐλεύθερα τὸ ἐπάγγελμα του, νὰ ἔχει δικαίους καὶ
ἱκανοποιητικὰς συνθηκὰς δουλειᾶς καὶ νὰ
προστατεύεταὶ ἀπὸ τὴν ἀνεργίαν.

Ὅλοι, χωρὶς καμία διάκριση, ἔχουν τὸ δικαίωμα ἴσης ἀμοιβῆς γιὰ τὴν ἐργασία.

Κάθε ἐργαζόμενος ἔχει δικαίωμα δίκαιης καὶ ἱκανοποιητικῆς ἀμοιβῆς, ποὺ νὰ ἐξασφαλίζει σὲ αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειά του συνθηκὲς ζωῆς ἄξιες στὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια. Ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας, ἂν ὑπάρχει, πρέπει νὰ συμπεληρώνεται μὲ ἄλλα μέσα κοινωνικῆς προστασίας.

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρῦε μαζὶ μὲ ἄλλους συνδικαῖα καὶ νὰ συμμετέχει σὲ συνδικαῖα γιὰ τὴν προάσπιση τῶν συμφερόντων του.

ΑΡΘΡΟ 24

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα στὴν ἀνάπαυση, σὲ ἐλεύθερο χρόνο, καὶ ἰδιαίτερα, σὲ λογικὸ περιορισμὸ τοῦ χρόνου ἐργασίας καὶ σὲ περιοδικὰ ἄδειες μὲ πλήρεις ἀποδοχές.

ΑΡΘΡΟ 25

Καθένας ἔχει δικαίωμα σὲ ἕνα βιοτικὸ ἐπίπεδο ἱκανὸ νὰ ἐξασφαλίσει στὸν ἴδιο καὶ στὴν οἰκογένειά του ὑγεία καὶ εὐημερία, καὶ εἰδικότερα τροφῇ, ρουχισμῷ, κατοικία, ἱατρικὴ περίθαλψη ὅπως καὶ τὶς ἀπαραίτητες κοινωνικὲς ὑπηρεσίες. Ἔχει ἀκόμα δικαίωμα σὲ ἀσφάλιση γιὰ τὴν ἀνεργία, τὴν ἀρρώστια, τὴν ἀναπηρία, τὴν χηρεία, τὴν γεροντικὴ ἡλικία, ὅπως καὶ γιὰ ὅλες τὶς ἄλλες περιπτώσεις ποὺ στερεῖται τὰ μέσα τῆς συντήρησής του, ἐξ αἰτίας περιστάσεων ἀνεξαρτήτων τῆς θέλησής του.

Ἡ μητρότητα καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία ἔχουν δικαίωμα εἰδικῆς μέριμνας καὶ περίθαλψης. Ὅλα τὰ παιδιά, ἀνεξάρτητα ἂν εἶναι νόμιμα ἢ ἐξώγαμα, ἀπολαμβάνουν τὴν ἴδια κοινωνικὴ προστασία.

ΑΡΘΡΟ 26

Καθένας ἔχει δικαίωμα στὴν ἐκπαίδευση. Ἡ ἐκπαίδευση πρέπει νὰ παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον στὴν στοιχειώδη καὶ βασικὴ βαθμίδα τῆς. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευση εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἡ τεχνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευση πρέπει νὰ ἐξασφαλίζεται γιὰ ὅλους. Ἡ πρόσβαση στὴν ἀνώτατη παιδεία πρέπει νὰ εἶναι ἀνοικτὴ σὲ ὅλους, ὑπὸ ἴσους ὁρους, ἀνάλογα μὲ τὶς ἱκανότητες τους.

Ἡ ἐκπαίδευση πρέπει νὰ ἀποβλέπει στὴν πλήρη ἀνάπτυξη τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος καὶ στὴν ἐνίσχυση τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν. Πρέπει νὰ προάγει τὴν κατανόηση, τὴν ἀνεκτικότητά καὶ τὴν φιλία ἀνάμεσα σὲ ὅλα τὰ ἔθνη καὶ σὲ ὅλες τὶς φυλὰς καὶ τὶς θρησκευτικὰς ομάδες, καὶ νὰ εὐνοεῖ τὴν ἀνάπτυξη τῶν δραστηριοτήτων τῶν ἠνωμένων ἔθνων γιὰ τὴν διατήρηση τῆς εἰρήνης.

Οἱ ὑο νεῖς ἔχου ν, κα τὰ προ τε ρα ιό τη τα, τὸ δ ι κα ίω μα νὰ ἐπι λέ γου ν τὸ εἶδ ος τῆς πα ιδ είας ποὺ θὰ δο θεῖ σ τὰ πα ιδ ιά τ ους.

ΑΡΘΡΟ 27

Κα θέν ας ἔχ ει τὸ δ ι κα ίω μα νὰ συ μ με τέ χ ει ἐλ εύ θε ρα σ τή ν πνε υμα τικ ῇ ζω ῇ τῆς κο ιν ό τη τας, νὰ χαί ρε ται τῖς κα λές τέ χ νες καὶ νὰ με τέ χ ει σ τή ν ἐπι σ τη μ ο ν ι κή πρό ο δο καὶ σ τὰ ἀ γα θά της.

Κα θέν ας ἔχ ει τὸ δ ι κα ίω μα νὰ προ σ τα τε ύ ο ν ται τὰ ἡ θ ι κὰ καὶ ὕ λ ι κὰ συ μ φέ ρ ο ν τὰ του ποὺ ἀ πο ρ ρέ ο υ ν ἀ πὸ κά θε εἶδ ο υς ἐπι σ τη μ ο ν ι κή, λο γ ο τε χ ν ι κή ἢ κα λ λ ι τε χ ν ι κή πα ρα γ ω γή του.

ΑΡΘΡΟ 28

Κα θέν ας ἔχ ει τὸ δ ι κα ίω μα νὰ ἐπι κ ρα τεῖ μιὰ κο ιν ω ν ι κή καὶ δι ε θ ν ῆς τά ξ η, μέ σα σ τή ν ὁ πο ία τὰ δ ι κα ιώ μα τα καὶ οἱ ἐλ ευ θε ρί ες ποὺ προ κ η ρύ σ σ ει ἡ πα ρο ὦ σα Δ ια κή ρ υ ξ η νὰ μ πο ρ οῦ ν νὰ πα ρα γ μα τώ ο ν ται σ ἐ ὅ λ η τ ους τή ν ἔ κ τα ση.

ΑΡΘΡΟ 29

Τὸ ἄ το μο ἔχ ει κα θή κ ο ν τα ἀ πέν α ν τι σ τή ν κο ιν ό τη τα, μέ σα σ τὰ π λαι σ ια τῆς ὁ πο ίας καὶ μόν ο εἶ ναι δ υ ν α τή ἡ ἐλ εύ θε ρ η καὶ ὁ λ ο κ λ η ρ ω μέ ν η ἀ ν ά π τ υ ξ η τῆς προ σω π ι κ ό τη τ άς του.

Σ τή ν ἄ σ κ η σ η τῶ ν δ ι κα ι ω μά τ ω ν του καὶ σ τή ν ἀ πό λ α υ σ η τῶ ν ἐλ ευ θε ρ ι ῶ ν του καν εις δέν ὑ πό κ ει ται πα ρὰ μόν ο σ τοῦς πε ρ ι ο ρ ι σ μ οῦς ποὺ ὀ ρ ί ζ ο ν ται ἀ πὸ τοῦς νό μ ο υς, με ἀ πο κ λ ει σ τι κὸ σ κο πὸ νὰ ἐ ξ α σ φα λ ί ζ ε ται ἡ ἀ ν α γ νώ ρ ι σ η καὶ ὁ σε β α σ μὸς τῶ ν δ ι κα ι ω μά τ ω ν καὶ τῶ ν ἐλ ευ θε ρ ι ῶ ν τῶ ν ἄ λ λ ω ν, καὶ νὰ ἱ κα ν ο πο ι οῦ ν ται οἱ δ ί κα ι ες ἀ πα ι τή σ εις τῆς ἡ θ ι κ ῆς, τῆς δ η μ ό σ ι ας τά ξ ης καὶ τοῦ γ εν ι κοῦ κα λ οῦ, σ ἐ μιὰ δ η μ ο κ ρα τ ι κή κο ιν ω ν ία.

Τὰ δ ι κα ιώ μα τα αὐ τὰ καὶ οἱ ἐλ ευ θε ρί ες δέν μ πο ρ οῦ ν, σ ἐ κα μ ία πε ρ ί π τ ω σ η, νὰ ἀ σ κ οῦ ν ται ἀ ν τί θ ε τα π ρὸς τοῦς σ κο π οῦς καὶ τῖς ἀ ρ χές τῶ ν Ἡ ν ω μέ ν ω ν Ἐ θ ν ῶ ν.

ΑΡΘΡΟ 30

Κα μιὰ δι ά τα ξ η τῆς πα ρ ού σ ας Δ ια κή ρ υ ξ ης δέν μ πο ρ εῖ νὰ ἐ ρ μ η ν ε υ θ εῖ ὅ τι πα ρέ χ ει σ ἐ ξ ν α κ ρά τ ος, σ ἐ μιὰ ὁ μά δα ἡ σ ἐ ξ ν α ἄ το μο ὁ πο ι ο ὅ ἃ πο τε δ ι κα ίω μα νὰ ἐπι δίδ ε ται σ ἐ ἐν έ ρ γ ει ες ἡ νὰ ἐκ τε λ εῖ π ρά ξ εις ποὺ ἀ πο β λ έ π ο υ ν σ τή ν ἄ ρ ν η σ η τῶ ν δ ι κα ι ω μά τ ω ν καὶ τῶ ν ἐλ ευ θε ρ ι ῶ ν ποὺ ἐ ξ α γ γέ λ λ ο ν ται σ ἐ αὐ τή ν.